

Коханська Д.О., студент 6-го курсу Хмельницького відділення Навчально- наукового інституту заочного навчання Національної академії внутрішніх справ

ЗАПОБІГАННЯ ШАХРАЙСТВАМ З ПІДРОБЛЕНИМИ БАНКІВСЬКИМИ ПЛАТІЖНИМИ КАРТКАМИ, ЯК ЕЛЕМЕНТ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Сьогодні в Україні простежується тенденція збільшення збитків, що заподіяні внаслідок вчинення злочинів у сфері банківських технологій. Як свідчить практика, понад 70 % всіх збитків, нанесених даного роду злочинами, припадає саме на сферу діяльності комерційних банків. Рівень шахрайства в Україні у сфері банківської діяльності в 3-4 рази перевищує середньосвітовий (з них, найбільша кількість припадає на столицю - понад 70 %).

Злочини, що здійснюються з використанням пластикових платіжних засобів, з високою долею впевненості можна віднести до одних з найнебезпечніших економічних злочинів, оскільки їх негативний вплив відображається не лише на роботі самого банку, але й на діяльності інших суб'єктів господарювання. Під такими кримінально-караними діями слід розуміти злочини, що включені до складу злочинів, передбачених Кримінальним кодексом України [1].

Зазначимо, що поява пластикових платіжних засобів у системі безготівкових розрахунків породила новий вид злочинів. Повноцінний ринок пластикових карт (наприклад, такий, який існує в країнах-членах ЄС) в Україні ще не склався. Проте, не слід недооцінювати небезпеку від вчинення злочинів у системі безготівкових розрахунків.

Систему фінансово-правової безпеки банків та їх клієнтів, а також її розвиток неможливо розглядати відсторонено від методів незаконних операцій з пластиковими картами, зокрема операції з підробленими картами.

На цей вид шахрайства доводиться найбільша частка втрат платіжної системи. Зважаючи на високу технічну і технологічну захищеність реальних карт, саморобні карти останнім часом використовуються рідко і їх можна визначити за допомогою простої діагностики. Як правило, для підробки використовують викрадені заготовки карт, на які наносяться реквізити банку і клієнта. Будучи технічно високо оснащеними, злочинці можуть навіть наносити інформацію на магнітну смугу карти або копіювати її, тобто виконувати підробки на високому рівні.

Шахрайство з підробленими картами характеризується частковою або повною підробкою платіжної картки. Під зміненими справжніми картками слід розуміти картки, що виготовлені на фабриках, які мають відповідний дозвіл, та містять інформацію про утримувача картки, відмінну від тієї, яка містилася в первинно випущеній картці. Часткова підробка пластикових карток здійснюється на основі використання справжньої картки.

Механізм шахрайства може бути різним: шахрай одержує в банку звичайну картку в законному порядку, вносить на спеціальний картковий рахунок мінімально необхідну суму. Після цього (або до цього) він здобуває необхідну інформацію про утримувача пластикової картки цієї ж компанії, але з соліднішим рахунком, і вносить одержані таким чином нові дані в свою картку. Для реалізації такого способу шахрайства злочинець повинен віднайти інформацію про кодові номери, прізвище, ім'я, по батькові власника картки, про зразок підпису тощо.

Здійснити таку підробку можна по-різному: змінивши інформацію, що є на магнітному носії; змінивши інформацію, що видавлена на лицьовій стороні; виконавши і те, і інше, підробляється підпис законного утримувача картки.

При підробці підпису використовується декілька варіантів, але при цьому враховується те, що стерти зразок підпису не можна, оскільки при спробі це зробити, в полі підпису проступить слово VOID - "недійсна". Тому її часто просто закрашують білою фарбою. Буває, що поле підпису взагалі міняють на нове з використанням смужки паперу, що клеїться [2, с. 196].

Нанести здобуту ззовні інформацію про власника на магнітну смугу і раніше в технічному плані не було великою проблемою. Дані просто вводилися за принципом магнітофонного запису у відповідному форматі. Коли ж емітенти стали захищатися за допомогою кодування запису, народився скімінг - ретельне і повне копіювання всього вмісту магнітних треків (доріжок).

Голограми й емблеми, зроблені за технологією дифракційних ґрат - не дуже ефективний захист, оскільки під час рутинної процедури ідентифікації на них звичайно звертають менше уваги, ніж на підпис і інші персональні реквізити.

Зміна видавленої на лицьовій стороні інформації здійснюється різними шляхами.

Букви і цифри, що видавлені в площині картки, шахраї можуть зрізати і, за допомогою клею, замінювати на інші. Таким чином, на картці з'являються абсолютно нові номер і прізвище.

Один з найнебезпечніших прийомів підробки пластикових карток - виробництво повністю фальшивих карток. Найбільшого поширення метод повного копіювання набув в деяких країнах Південно-східної Азії. Такий спосіб найчастіше використовується організованими злочинними групами, до яких, як правило, входять працівники ресторанів та інших сервісних закладів.

Останні використовуються для збору інформації про кредитні картки, які потрапляють їм до рук при оплаті ресторанних та інших послуг, коли картка на деякий час зникає з поля зору клієнта. А коли повертається, у злочинців на руках залишається її "брат-близнюк".

До цього ж способу відноситься і метод "чистого пластика" (WPC). Підробка картки - дорога технологія, оскільки ступенів зовнішнього захисту у справжніх карток з кожним роком стає все більшим. WPC є використанням шматка чистої пластмаси у формі звичайної картки, на який наносяться дійсні дані (номер реального рахунку, термін дії, прізвище тощо).

Далі картка використовується власником сервісного закладу, що діє у змові зі злочинною групою. Власник сервісного закладу здійснює фіктивний оборот, відправляє емітенту картки рахунку для оплати, а прибуток ділить з своїми співучасниками.

За допомогою “білих” карток, діставши РІШ-код, можна здійснювати розкрадання, знімаючи готівку через банкомати, які не звіряють підпис, фото й інші атрибути картки.

Кредитна інформація, що використовується при виготовленні підроблених кредитних карток може збиратися в різних країнах світу. Найчастіше використовуються дані з Канади, Сполучених Штатів Америки, країн-членів ЄС, а також з азійського регіону. Злочинні групи, що працюють в різних регіонах, систематично обмінюються такою інформацією між собою [3].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-Ш // ВВР, 2001, № 25-26, ст. 131.
2. Вертузаев М.С., Чунис И.Ф., Тарасов А.В., Юрченко А.И. Контроль подлинности пластиковых платежных средств международного образца // Фізичні методи та засоби контролю середовищ, матеріалів та виробів: Збірник наукових праць. - Київ-Львів: Національна академія наук України, 1999. - С. 195-197.
3. Характеристика способів злочинних посягань з використанням пластикових платіжних засобів <http://5ka.at.ua/logo.gif>.

Левчук О.М., студент 6-го курсу Хмельницького відділення Навчально-наукового інституту заочного навчання Національної академії внутрішніх справ

БЮДЖЕТНА РЕФОРМА В КОНТЕКСТІ РЕФОРМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ В УКРАЇНІ

Модель політики регіонального вирівнювання має спрямовуватися на забезпечення умов розвитку територій. Подолання регіональної асиметрії в довгостроковій перспективі досягається на базі економічного зростання в країні в цілому і випереджаючого зростання окремих регіонів. Стимулюючи передусім власні зусилля регіонів, регіональна політика може у разі необхідності використовувати інструменти централізованої підтримки, яка здійснюється на чітких умовах і призводить до бажаних соціально-економічних результатів. Цілісність бюджетного процесу забезпечуватиметься тим, що реальні вимоги Бюджетного законодавства дозволять державі домагатися їх безумовного дотримання [1, с. 30].

Надання регіонам України економічної самостійності означає насамперед створення принципово нової фінансової системи, що визначала б регіон як цілісне господарсько-фінансове утворення. На її підвалинах має утворитися ефективний механізм формування реальної фінансової бази регіону. У зазначеному механізмі можуть бути такі елементи: